

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1297/2022
29.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Милене Рашић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Златана Вулића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Јагодини 1К. бр. 328/20 од 21.12.2021. године и Вишег суда у Јагодини Кж.1. бр. 50/22 од 18.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 29.11.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Златана Вулића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Јагодини 1К. бр. 328/20 од 21.12.2021. године и Вишег суда у Јагодини Кж.1. бр. 50/22 од 18.03.2022. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини 1К. бр. 328/20 од 21.12.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од десет месеци, која ће се извршити на тај начин што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, у ..., улица ... број .., без примене електронског надзора, с тим што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним Законом који уређује извршење кривичних санкција. Уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у Заводу за извршење казне затвора. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж.1. бр. 50/22 од 18.03.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Јагодини и браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Јагодини 1К. бр. 328/20 од 21.12.2021. године, потврђена.

Против напред наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Златан Вулић, због повреда закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или ослободи од казне или исте укине и предмет врати на поновно суђење првостепеном или другостепеном суду.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости нумерише повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и исту образлаже наводима да кривично дело за које је окривљени оглашен кривим није кривично дело, јер примопредаја докумената о возилу између физичких лица, овде окривљеног и сведока ББ, не представља формални акт правног саобраћаја, обзиром да није довела ни до какве промене у правним односима. Даље се наводи да је „употребу лажне исправе“, односно стављање у правни саобраћај извршио сведок ББ приликом регистрације возила у ПС Рековац. Такође, чињење окривљеног у изреци пресуде је описано као: „рекао, затражио претходну услугу и предао сведоку ББ“, а који глаголи простим језичким тумачењем ни у једном контексту не представљају глагол „употребити“. По ставу одбране, у укупном опису радње извршења предметног кривичног дела глагол „употребити“ се користи код констатације да је употребу спорног документа учинио сведок ББ, а не овде окривљени. Поред изнетог, одбрана сматра да нема ни кривице окривљеног, јер не постоји умишљај на његовој страни, који је један од елемената кривичног дела које му се ставља на терет.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване из следећих разлога:

Одредбом члана 355. став 1) КЗ прописано је да ће се затвором до три године казнити ко направи лажну или преиначи праву исправу у намери да се таква исправа употреби као права или ко лажну или преиначену исправу употреби као праву или је набави ради употребе, а ставом 2) истог члана, да ће се ако је дело из става 1. овог члана учињено у погледу јавне исправе, тестаментa, менице, чека, јавне или службене књиге или друге књиге која се мора водити на основу закона, учинилац казнити затвором од три месеца до пет година.

Према стању у списима предмета, окривљени АА је у време и на месту ближе описаним у изреци, у урачунљивом стању, свестан да је његово дело забрањено, при чему је био свестан радње коју је предузео, хтео њено извршење и наступање забрањене последице, лажну јавну исправу употребио као праву, на тај начин што је

прво сведоку ББ рекао да се бави препродајом половних возила и да ће му, уколико жели да купи половно возило, снизити купопродајну цену, те је у том циљу од сведока ББ затражио претходну услугу и то да на своје име региструје ПМВ „Ауди А6 1.8Т“, да би након тога сведоку предао уверење о испитивању возила – контролисање возила које се увози као употребљавано, издато од Агенције за безбедност саобраћаја Републике Србије, а које је ББ не сумњајући у исправност јавне исправе употребио приликом регистрације наведеног путничког возила „Ауди А6 1.8Т“ у ПС Рековац, иако је предметно уверење било лажно.

По налажењу Врховног касационог суда, описане радње, које је окривљени АА предузео, садрже објективна и субјективна обележја кривичног дела из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, како су правилно закључили и нижестепени судови.

Наиме, и по ставу Врховног касационог суда, из изреке побијане правноснажне пресуде произилази да је окривљени употребио лажну јавну исправу као праву, на тај начин што ју је предао сведоку, како би исти на своје име извршио регистрацију возила. Такође, умишљај окривљеног је и био усмерен на употребу лажне јавне исправу као праве, јер је све радње које је предузимао -разговор са сведоком ББ, којом приликом му је предочио да се бави препродајом половних возила, уз напомену да ће му снизити купопродајну цену уколико сведок жели да купи половно возило, да му је за то тражио претходну услугу и то управо регистрацију спорног путничког моторног возила, да је након тога, предао сведоку ББ уверењу о испитивању возила, а који уопште није сумњао у исправност јавне исправе, коју је касније сведок и употребио приликом регистрације наведеног путничког возила.

Сходно изнетом, радња предаје фалсификата уверења сведоку ББ, је учињена управо и једино у циљу даље употребе фалсификоване исправе. При томе, радња извршења кривичног дела је остварена ако је лажна исправа употребљена лично, али и ако је, употребљена посредством неког другог лица, као што се то у конкретном случају и десило.

Сходно изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости је недозвољен и нема законом прописан садржај.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и поступку пред апелационим судом – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Бранилац у захтеву за заштиту законитости нумерише и повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, коју образлаже наводима да је одлука о кривичној санкцији донета уз повреду члана 54. КЗ, јер је код одмеравања врсте и висине кривичне санкције, суд као олакшавајућу околност на страни окривљеног узео у обзир његово коректно држање пред судом, личне, породичне и имовинске прилике, и то да је отац једног малолетног детета, без имовине, али да наведеним олакшавајућим околностима није дао значај који оне заслужују, а да је са друге стране дао превелики значај отежавајућим околностима.

На описани начин, по ставу Врховног касационог суда, бранилац окривљеног само формално нумерише повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, док у суштини указује на повреду кривичног закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Међутим, повреда закона из члана 441. став 1. ЗКП није законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, због чега је Врховни касациони суд у напред наведеном делу захтев за заштиту законитости оценио као недозвољен.

Такође, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева нумерише и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, која је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, окривљеном преко браниоца. Међутим, наводи захтева не садрже објашњење, у чему се конкретно та повреда састоји.

Сходно изнетом, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, нема законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева за заштиту законитости, а што у случају подношења захтева за заштиту законитости због повреде закона члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, подразумева одређење повреде, због које се захтев подноси, као и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**